

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce, ul. Wojska Polskiego 7, 16-100 Sokółka, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „OPS”.

Dyrektorem Ośrodka jest p. Marta Półtorzycka.

Kontrolę w dniach 7-8.11.2013 r. przeprowadzili:

1. Wioleta Bagińska – inspektor wojewódzki – kierująca zespołem inspektorów,
2. Dorota Moroz – inspektor wojewódzki,
3. Cezary Żuk - inspektor wojewódzki.

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli Nr 1, Nr 2 i Nr 3, znak: PS-I.431.1.30.2013.WB z dnia 28.10.2013r. wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej p. Andrzeja Kozłowskiego.

Wyjaśnień udzielała: p. Marta Półtorzycka – Dyrektor OPS w Sokółce i p. Barbara Kruchelska – specjalista pracy socjalnej, wiceprzewodnicząca przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.), zwanej dalej ustawą, od dnia 01.01.2013r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce realizuje zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na podstawie § 1 pkt. 9 Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce przyjętego uchwałą Nr XLV/333/13 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 20 czerwca 2013r. w sprawie nadania Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce.

Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie uregulowana jest w zakresach czynności 12 pracowników socjalnych Ośrodka.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W Gminie Sokółka opracowano i przyjęto uchwałą *Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka na lata 2011-2020* (uchwała Nr XIII/79/11 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 22 czerwca 2011 r. w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka na lata 2011-2020), zwany dalej Programem.

Program zawiera diagnozę zjawiska przemocy na terenie gminy Sokółka. Celem ogólnym jest stworzenie jednolitego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Określono również cele szczegółowe i zadania, a także cele strategiczne i operacyjne Programu.

Z protokołu z przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że w 2013 roku w ramach realizacji zadań przewidzianych w Programie Zespół Interdyscyplinarny współpracował z Komendą Powiatową Policji w Sokółce, placówkami oświatowymi, kuratorami Sądu Rejonowego w Sokółce, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Punktem Pomocy Rodzinie. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego (zwany dalej ZI), a także pracownicy socjalni realizujący zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestniczyli w szkoleniach i warsztatach. Dnia 18.04.2013 r. odbyła się debata społeczna pt.: „Razem dbamy o bezpieczeństwo” organizowana przez Komendę Powiatową Policji w Sokółce oraz Komendę Wojewódzką Policji. W debacie uczestniczyli m.in. członkowie ZI. Podjęto temat zwiększenia wsparcia dla rodzin dotkniętych przemocą. Ponadto cyklicznie upowszechniane są informacje o podmiotach działających na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie poprzez tablice informacyjne Ośrodka, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, Sądu Rejonowego w Sokółce, a także poprzez stronę internetową Ośrodka, stronę internetową Sądu Rejonowego w Sokółce - baner z odnośnikiem do stron Ogólnopolskiego Pogotowia dla ofiar Przemocy w Rodzinie. Sokółski Fundusz Lokalny wydał broszurę informacyjną pt.: „Przemocy mówimy NIE”, OPS - broszurę informacyjną dotyczącą działalności ZI. Na gazetkach ściennych placówki oświatowe umieszczają informacje o instytucjach świadczących pomoc.

[Akta kontroli nr 7]

W § 6 ust. 4 Programu wpisano zadanie: opracowanie i realizacja działań korekcyjno- edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt. 2 jest to zadanie z zakresu administracji rządowej realizowanej przez powiat i nie powinno być ujęte w zadaniach Ośrodka.

Program nie zawiera harmonogramu, a wszystkie działania realizowane są na bieżąco w zależności od zgłaszanych potrzeb. Źródłem finansowania są środki budżetowe Gminy, a także inne źródła zewnętrzne. Realizacja Programu jest poddawana systematycznemu monitorowaniu, a ocenę realizacji poszczególnych działań dokonuje Rada Miejska, po przedłożeniu przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce rocznego sprawozdania.

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce prowadzone jest poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej. Poradnictwo dokumentowane jest w wywiadach środowiskach i w teczkach indywidualnych, prowadzonych w ramach procedury NK. Pracownicy socjalni z przeprowadzonych rozmów sporządzają adnotacje urzędowe. Ośrodek nie prowadzi wyodrębnionej dokumentacji (spisu/rejestru/wykazu), dotyczącej prowadzonego poradnictwa socjalnego.

Osoby doznające przemocy w rodzinie korzystały także z porad prawnych świadczonych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce w wyznaczone dni - dwa razy w miesiącu. Do końca czerwca 2013 r. odbyło się 11 spotkań, udzielono 79 porad prawnych, w tym 15 dla osób z problemem przemocy w rodzinie. Porady prawne udzielane są również w miarę potrzeb przez prawnika zatrudnionego w Ośrodku w poniedziałki i czwartki od 14.00 do 15.00.

W Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie w Sokółce poradnictwo świadczone jest we wtorki w godzinach 16.00-17.00, środy 15.00-18.00, czwartki 14.00-18.00 przez psychologa, mediatora i psychoterapeutę.

W 2013 r. udzielono 31 porad w związku z przemocą w rodzinie. Ponadto od poniedziałku do piątku w godzinach 17.00-20.00 psycholog i pedagog prowadzą zajęcia edukacyjne dla dorosłych „Szkoła dla rodziców”.

W Fundacji „Sokólski Fundusz Lokalny” porad i konsultacji udziela psycholog od poniedziałku do piątku od 11.00 do 16.00, a także i 1- szą i 3- cią środę miesiąca od 16.00 do 18.00. W okresie objętym kontrolą udzielono 31 porad mieszkańcom gminy Sokółka w związku z przemocą w rodzinie. Raz w tygodniu odbywa się grupa w wsparcia dla ofiar przemocy. Ponadto wydawane są paczki żywnościowe, ubrania i świadczone stypendia. Dzieci z rodzin dotkniętych m.in. problemem przemocy uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez świetlice terapeutyczne „Koniczynka”, „Stokrotka”.

Z protokołu z przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że podejmowano również działania edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. OPS w Sokółce wśród mieszkańców gminy rozpowszechnia materiały informacyjno- edukacyjne (ulotki, broszury, plakaty) na temat instytucji świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą i konieczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Informacje takie można również uzyskać na stronach internetowych OPS i tablicy ogłoszeń Ośrodka. Pracownicy socjalni udzielają informacji swoim podopiecznym na temat możliwości uzyskania pomocy. Ponadto instytucje realizujące Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka podejmowały w środowisku lokalnym działania informacyjno- edukacyjne.

[Akta kontroli nr 7 i nr 8]

W kontrolowanym okresie podejmowano interwencję w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Założono 103 Niebieskie Karty (99 NK wszczętych zostało przez KPP w Sokółce, 1 przez SP w Boguszach, 1 przesłana przez MOPS w Dąbrowie Białostockiej, 2 NK wszczęte przez OPS w Sokółce).

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia na podstawie art.6 ust 2, pkt 3 ustawy.

W kontrolowanym okresie nie kierowano osób do ośrodków wsparcia, ponieważ nie zachodziła taka potrzeba. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji, osoby z terenu gminy będą kierowane do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Suwałkach - PCPR w Sokółce

zawarło porozumienie z powiatem suwalskim w sprawie obsługi mieszkańców powiatu sokólskiego z zakresie udzielania pomocy w sytuacjach kryzysowych.

W związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie pracownik socjalny odebrał troje małoletnich dzieci z rodziny, na podstawie art. 12 a ustawy.

Tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy, została przyjęta uchwała Nr IV/26/10 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Sokółce oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Zespół Interdyscyplinarny został powołany zarządzeniem Nr 33/2011 Burmistrza Sokółki z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego pomimo, braku podpisanych porozumień z 3 podmiotami.

Celem zapewnienia współpracy, w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań ZI podpisano porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z następującymi podmiotami:

1. Komendą Powiatową Policji w Sokółce - porozumienie z dnia 21.02.2011 r.
2. Prokuraturą Rejonową w Sokółce- porozumienie z dnia 16.02.2011 r.
3. Fundacją „Sokólski Fundusz Lokalny” - brak daty
4. Sądem Rejonowym w Sokółce - porozumienie z dnia 21.02.2011 r.
5. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną - porozumienie z dnia 22.02.2011 r.
6. NS ZOZ Poradnią Zdrowia Psychicznego - porozumienie z dnia 24.02.2011 r.

Stwierdzono brak porozumień z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych, oświatą, co jest niezgodne z art. 9a ust. 8. Sprawy związane z przygotowaniem zarządzenia i porozumień prowadził Urząd Miejski w Sokółce.

[Akta kontroli nr 9]

ZI realizuje zadania określone w art. 9 b ust.1 ustawy. Przed przystąpieniem do prac członkowie ZI oraz grup roboczych złożyli Burmistrzowi Sokółki oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań. Tryb działania ZI, jego funkcjonowanie, cele i zadania określa Regulamin pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, stanowiący załącznik do zarządzenia Nr 33/2011 Burmistrza Sokółki z dnia 15 marca 2011 r.

Stwierdzono, że do dnia kontroli ZI spotkał się 3 razy, w dniach 27.02., 29.05., 09.09., co narusza zapisy art. 9a ust. 7 ustawy, który określa częstotliwość posiedzeń (nie rzadziej niż raz na trzy miesiące).

Do indywidualnych przypadków powołano grupy robocze (GR), w składzie dostosowanym do potrzeb danej rodziny. W 2013 r. do dnia kontroli powołano 103 GR, które odbyły 392 posiedzenia. Z procedury powoływania grupy roboczej podpisanej przez wiceprzewodniczącą ZI wynika, że po wpłynięciu formularza „NK-A” do ZI tego samego dnia przekazuje się go do pracownika socjalnego, który wraz z dzielnicowym z danego rejonu ustalają termin posiedzenia grupy roboczej. Wcześniej pracownik socjalny kontaktuje się z członkami danej grupy roboczej, informując o wpłynięciu „NK-A” i możliwości zapoznania się z dokumentacją. Podczas posiedzeń ZI/GR omawiano sprawy prowadzone w ramach procedury Niebieskie Karty. Opracowywano i realizowano plan pomocy w poszczególnych sprawach, monitorowano sytuację rodzin i dokumentowano podejmowane działania. Dyrektor Ośrodka przedłożyła sprawozdanie z prac zespołu interdyscyplinarnego w Sokółce za okres od 01.01.2013 r. do 30. 06.2013 r.

[Akta kontroli nr 10 i nr 11]

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną ZI, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy. Przedstawiona dokumentacja zawiera zaproszenia na posiedzenia, listy obecności członków uczestniczących w posiedzeniach, protokoły z posiedzeń, a także dokumentację indywidualną.

W kontrolowanym okresie OPS w Sokółce prowadził 156 spraw w ramach realizacji procedury NK, z czego 103 wszczęto w 2013 r. Do dnia kontroli zakończono 105 NK (4 NK wszczęte 2011 r., 43 NK wszczętych w 2012 r., 58 NK wszczętych w 2013 r.).

Skontrolowano 10 spraw, które zostały opisane w załączniku do protokołu.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że:

- teczki indywidualne zawierają formularz dotyczący m.in. zgody osoby dotkniętej przemocą na podjęcie przez Zespół Interdyscyplinarny w Sokółce działań. Zgodnie z art. 9d ust. 1 ustawy podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą (...) nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie,
- spotkania z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz osobami wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie - organizowane były w zbyt krótkim odstępie czasu – co jest niezgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zapisów wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a także ww. rozporządzenia.

Za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia, w zakresie zadań realizowanych przez Ośrodek, odpowiedzialny jest Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce.

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

Zgodnie z § 18 ust. 1- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce pod numerem 3/2013.

Sokółka, 12.XII.2013

(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

*Pieczętka „ Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sokółce mgr Marta Półtorzycka”*

/-/

(podpis kontrolowanego)

1. Wioleta Bagińska /-/

2. Dorota Moroz /-/

3. Cezary Żuk /-/

(podpisy kontrolujących)

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam :

*Sokółka, 12.XII.2013, Pieczętka „ Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sokółce mgr Marta Półtorzycka” /-/*

(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)